ՅԱՎԱՋ ՂՎՑՍԱՆՍՓ ՆՈՒՈՓ

ՂԱՅՕՍ

Ք.

ՅԱԿՁՆ ԿԱՁՅՈՒՆՔ

(43) «ՍԱՂՄՍՁ ՅՍՂ ՎՆՈՒՄՅՆՂՈՒՆ

—Ինչո՞ւ ես ծիծաղում, Ռոզա, ինչո՞ւ ես ծիծաղում...

Ռոզան ոչինչ չէր պատասխանում, միայն ծիծաղում էր, ծիծաղում էր ինչպես միայն կարող է ծիծաղել տասնվեցամյա աղջիկը, որ ոչ մի հոգս չունի, ոչ մի վիշտ չգիտի, ոչ մի դժբախտություն չի կասկածում, որ ամբողջ աշխարհը ուրախ ու զվարթ է թվում նրա աչքերում, որ ամբողջ աշխարհը ծիծաղում է նրա հետ միասին, ծիծաղում է նրա ծիծաղի հետ միասին...

Ռոզան ծիծաղում էր, ծիծաղում էր, ծիծաղում էր...

ՕՐԱԹԵՐԹ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՒ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԳԻՆ 6 ՖՐԱՆԿ

ՀԱՍՑԵ ԵՒ ՏՈՀՄԱԳՐԱՏՈՒՆ

ՊՈՂՈՍԵՎԱՆ ՎԱՀԱՆԵԱՆ

ՓԱՐԻԶ

BOURSE DE PARIS

ՇԱԲԱԹ ԻՐԻԼՅԻ

21 Ապրիլ 1903

Ընդհանուր ցուցակ (3% Français) 101 12

Թրքական (Tab. Turcs) 323 —

Օսմանեան (H. Turque D.) 26 35

Շրջադարձային (Lots Turcs) 116 25

Պատմ. օրլի. (Banque Ott.) 560 —

Թրանսվաալ (Transvaal) 138 50

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆ

ՀԱՐՈՒՑԱՆՔ

Ի ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ

Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՀԱՐՈՒՑԱՆՔ ԿԸ ԽՆԴՐԵՆՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՀԱՐՈՒՑԱՆՔ ԿԸ ԽՆԴՐԵՆՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՒ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՀԱՐՈՒՑԱՆՔ ԿԸ ԽՆԴՐԵՆՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՒ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՀԱՐՈՒՑԱՆՔ ԿԸ ԽՆԴՐԵՆՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՊԱՐԱՊԱՐԱՆԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՐԱՆԻՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ

ՎԱՀԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԻՊԱՍԱՆՔ (67)

—()—()—()—()—()—()—()—()—()—()—()—

ՀԱՅՈՑ ՀԱՐՈՒՍՏ ԱՇԽԱՐՀԸ ԵՒ ՆՈՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՀՈՐԻԶՈՆՆԵՐԸ

Ամէն ինչ կը թուէր հանդարտ, երբ Վահան Մամիկոնեան Հայկական Ժամանակաշրջանի ամենամեծ զօրավարներէն մէկը, Արշակունի թագաւորներ Արտաշէս Բ.ի եւ Պապայի ժամանակ, որոշեց ամուսնանալ։ Ան ընտրեց Արշակունի արքունիքի ամենագեղեցիկ աղջիկներէն մէկը՝ Սահակ Պարթեւի դուստր Շուշանը։ Հարսանիքը տեղի ունեցաւ Վաղարշապատի մէջ, եւ հազարաւոր հիւրեր հաւաքուեցան՝ նշելու համար այդ մեծ իրադարձութիւնը։ Հարսանեկան տօնակատարութիւնները տեւեցին շաբաթներ։ Ժողովուրդը կարծես մոռցած էր, որ Հայաստանի սահմանները միշտ վտանգի տակ էին։

Հարսանիքէն ետք Վահան եւ Շուշան հաստատուեցան Մամիկոնեան տոհմի կալուածներէն մէկուն մէջ՝ Տարօնի գաւառին մէջ։ Այդ տարիներուն Վահան կը զբաղուէր գիւղատնտեսութեամբ, կառուցումներով եւ ընտանեկան կեանքով։ Ան հետաքրքրուած էր ոչ միայն պատերազմով, այլեւ խաղաղ աշխատանքով։ Ան կը հսկէր իր հողերուն վրայ աշխատող գիւղացիներուն, կը լսէր անոնց խնդիրները եւ կը փորձէր արդար լուծումներ գտնել։ Այս կողմը ան ցոյց կու տար իր ղեկավարական ձիրքերը, որոնք ոչ պակաս կարեւոր էին, քան՝ զինուորական հանճարը։

Շուշանը ազնուական ընտանիքի դուստր էր եւ լաւ կրթութիւն ստացած էր։ Ան կը տիրապետէր գրագիտութեան, երաժշտութեան եւ ասեղնագործութեան։ Ան դարձաւ Վահանի հաւատարիմ ընկերուհին եւ խորհրդատուն։ Ան կը հետեւէր քաղաքական զարգացումներուն եւ կը խորհրդակցէր ամուսնոյն հետ կարեւոր որոշումներու մասին։ Շուշանի ազդեցութիւնը Վահանի վրայ մեծ էր, եւ ան յաճախ կը լսէր անոր խորհուրդները։

Հարսանիքէն մէկ տարի ետք, 338 թուականին, Շուշան ծնաւ իրենց առաջնեկը՝ Արտակ անունով տղան։ Ծնունդը մեծ ուրախութեան առիթ դարձաւ Մամիկոնեան տոհմին համար։ Վահան հպարտ էր իր որդիով եւ կը տեսնէր անոր մէջ իր յաջորդը։ Ան սկսաւ պատրաստել զայն՝ ուսուցանելով զինուորական արուեստը եւ տոհմի պատմութիւնը։ Արտակ մեծացաւ հօրը պատկերացումներուն համաձայն։

Վահան եւ Շուշան ունեցան նաեւ երկրորդ զաւակ մը՝ Վարդան անունով տղան, որ ծնաւ 341 թուականին։ Վարդան ալ մեծցաւ զինուորական ընտանիքի մէջ եւ հետզհետէ ցոյց տուաւ զինուորական ձիրքեր։ Ան կը հետաքրքրուէր ձիերով եւ զէնքերով, եւ Վահան կը նկատէր, որ իր կրտսեր որդին ալ կրնայ դառնալ մեծ զօրավար։

Այդ տարիներուն Վահան կը շարունակէր ղեկավարել Մամիկոնեան տոհմի զօրքերը։ Ան կը մասնակցէր զօրավարական ժողովներու եւ կը մշակէր պատերազմական ծրագրեր։ Ան կը հետեւէր նաեւ Պարսկաստանի քաղաքական զարգացումներուն, որովհետեւ գիտէր, որ Շապուհ Բ. շուտով պիտի ձեռնարկէ նոր արշաւանքի մը։ Վահան կը պատրաստուէր այդ օրուան, երբ պիտի ստիպուէր ընտանիքէն հեռանալ։

Ընտանեկան կեանքը Վահանի համար մեծ նշանակութիւն ունէր։ Ան կը գնահատէր հանգիստի այն քանի մը ամիսները, որոնք կ՚անցընէր Շուշանի եւ զաւակներուն հետ։ Ան կը խաղար Արտակի եւ Վարդանի հետ, կը պատմէր անոնց հայրենիքի հերոսական անցեալին մասին։ Ան կ՚ուզէր, որ իր որդիները մեծնան՝ գիտնալով, թէ ինչ կը նշանակէ ըլլալ Հայ։

Սակայն Վահան գիտէր, որ այդ երջանիկ օրերը կարճ պիտի տեւեն։ Պարսկաստանի մէջ պատերազմական պատրաստութիւնները կ՚ընթանային, եւ Շապուհ Բ. արդէն կը պատրաստուէր արշաւանքի մը Հայաստանի դէմ։ Վահան գիտէր, որ երբ այդ պատերազմը սկսի, ինք պիտի ստիպուի մեկնիլ ռազմաճակատ, եւ Շուշան պիտի մնայ միայնակ՝ երկու մանուկներուն հետ։

Այդ տարիներուն Վահան նաեւ կը մտածէր իր ապագայ ժառանգորդներուն մասին։ Ան կ՚ուզէր, որ Արտակ եւ Վարդան ոչ միայն զինուորական հմտութիւններ ստանան, այլեւ կրթուին՝ դառնալու համար Մամիկոնեան տոհմի արժանաւոր ներկայացուցիչներ։ Ան կը պատրաստէր զանոնք այն պատասխանատուութեան համար, որ պիտի ստանձնէին, երբ ինք այլեւս չըլլար։

Վահան Մամիկոնեան կը հասկնար, որ իր կեանքը կը մօտենար վերջին գլուխին։ Ան գիտէր, որ պիտի մեռնի պատերազմի դաշտին վրայ, եւ որ իր մահը պիտի ցնցէ ամբողջ Հայաստանը։ Ան կը պատրաստուէր այդ օրուան, երբ

)118(

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ «ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՎԵՐԱԾՆՈՒԹՅՈՒՆ» ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՕՐԳԱՆ

ՈՒՐԱԽԱՑԻՆ ՏԱՐԻ

Ուրախ ենք հայտնել մեր ընթերցողներին, որ մեր հանրապետության կառավարության որոշմամբ «Հայաստան» հանրապետական օրաթերթը սկսելով 1 հունվարի 1939 թ. դառնում է Հայաստանի Սոցիալիստական Հանրապետության Կառավարության և Գերագույն Խորհրդի պաշտոնական օրգան։

Մեր թերթը կանգնած է Սովետական Հայրենիքի պատվի և անվտանգության պահպանության, մեր սոցիալիստական հայրենիքի տնտեսական և մշակութային հզորացման պաշտպանության դիրքերում